

Aanvullend onderzoek Ringdijk, De Kwakel

Opdrachtgever: Ordito B.V.
Uitgevoerd door: Elsken Ecologie
Edam, 1-10-2015

Colofon

Tekst en fotografie: Ir. W. Non
Elsken Ecologie
Oorgat 74
1135 CT Edam
wilco@elskenecologie.nl

In opdracht van: L. Meijers
Datum: 1 oktober 2015
Plaats: Edam

Copyright © 2015

Elsken Ecologie. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, in geautomatiseerde bestanden opgeslagen en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Elsken Ecologie. In overeenstemming met artikel 15a van het Nederlandse auteursrecht is het toegestaan delen van deze publicatie te citeren, daarbij gebruik makend van een duidelijke referentie naar deze publicatie.

Aansprakelijkheid

Hoewel uiterste zorg is besteed aan de inhoud van deze publicatie aanvaardt Elsken Ecologie geen enkele aansprakelijkheid voor onvolledigheid, onjuistheid of de gevolgen daarvan. Gebruik van de inhoud van deze publicatie is voor de verantwoordelijkheid van de gebruiker.

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Doelstelling	5
1.3 Veldbezoek	5
2. Onderzoeksgebied	7
2.1 Beschrijving onderzoeksgebied	7
3. Wettelijk kader	8
3.1 Flora- en Faunawet	8
4. Resultaten	9
4.1 Vleermuizen	9
4.2 Specht	9
4.3 Kleine modderkruiper	9
5. Zorgplicht	10
Conclusies & Aanbevelingen	11
Literatuur	12

Samenvatting

In de nabije toekomst zijn ruimtelijke ingrepen gepland aan de percelen gelegen aan de Ringdijk, De Kwakel. Voor de percelen staat woningbouw gepland. Uit de ecologische quickscan van maart 2014 bleek dat er mogelijk beschermde soorten aanwezig zijn in het projectgebied. Het betreft de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen, kleine modderkruiper en specht. Het is daarom noodzakelijk een vervolgonderzoek volgens vastgestelde protocollen te volgen om de aanwezigheid van beschermde fauna aan te tonen of uit te sluiten.

Middels een aantal veldbezoeken is de aanwezigheid van vleermuizen (4 bezoeken) en kleine modderkruiper (1 bezoek) redelijkerwijs uitgesloten. Tijdens zonsopgang op 19/6/2015 is een uitvliegende grote bonte specht waargenomen. Er kan daardoor aangenomen worden dat het hol in gebruik is.

Om overtreding van de flora- en faunawet te voorkomen wordt aanbevolen de bomen buiten het broedseizoen (1 april – 1 juli) te kappen. Verder dient er tijdens de werkzaamheden rekening te worden gehouden met de zorgplicht. Indien er twijfel bestaat over het al dan niet naleven van de zorgplicht en/of het welzijn van flora en fauna tijdens de werkzaamheden dient er contact opgenomen te worden met een erkend ecooloog.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In de nabije toekomst zijn ruimtelijke ingrepen gepland aan de percelen gelegen aan de Ringdijk, De Kwakel. Voor de percelen staat woningbouw gepland. Uit de ecologische quickscan van maart 2014 bleek dat er mogelijk beschermde soorten aanwezig zijn in het projectgebied. Het betreft de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen, kleine modderkruiper en specht. Het is daarom noodzakelijk een vervolgonderzoek volgens vastgestelde protocollen te volgen om de aanwezigheid van beschermde fauna aan te tonen of uit te sluiten.

1.2 Doelstelling

Door middel van een aantal veldbezoeken wordt de aanwezigheid van vleermuizen (4 bezoeken), kleine modderkruiper (1 bezoek) en specht (4 bezoeken) onderzocht. Wanneer de aanwezigheid van beschermde soorten wordt vastgesteld, wordt aangegeven hoe hiermee omgegaan moet worden binnen het wettelijk kader.

1.3 Veldbezoek

Voor onderzoek naar beschermde soorten heeft bevoegd gezag (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) protocollen opgesteld waar deugdelijk onderzoek aan moet voldoen. Deze voorwaarden zijn beschreven in de soortenstandaarden voor respectievelijk de gewone dwergvleermuis en kleine modderkruiper. Het onderzoek is als volgt uitgevoerd:

Vleermuizen

Er zijn 4 bezoeken afgelegd om verschillende functies voor verschillende soorten te kunnen onderzoeken (zie tabel 1 en 2). De onderzoeken hebben plaats gevonden op de volgende data:

Tabel 1: Bezoektijden, data en weersomstandigheden voor de vleermuisbezoeken

Datum	Tijd	Windkracht (bft)*	Temperatuur (graden C)*	Neerslag (mm)*
5/6/2015	Avond	3	18,6	0
19/6/2015	Ochtend	3	12,2	0
22/8/2015	Avond	3	19,2	0
19/9/2015	Avond	2	10,0	0

**Gemiddelde waarden over het veldbezoek. Bron: uurgegevens van het KNMI voor meetstation Schiphol.*

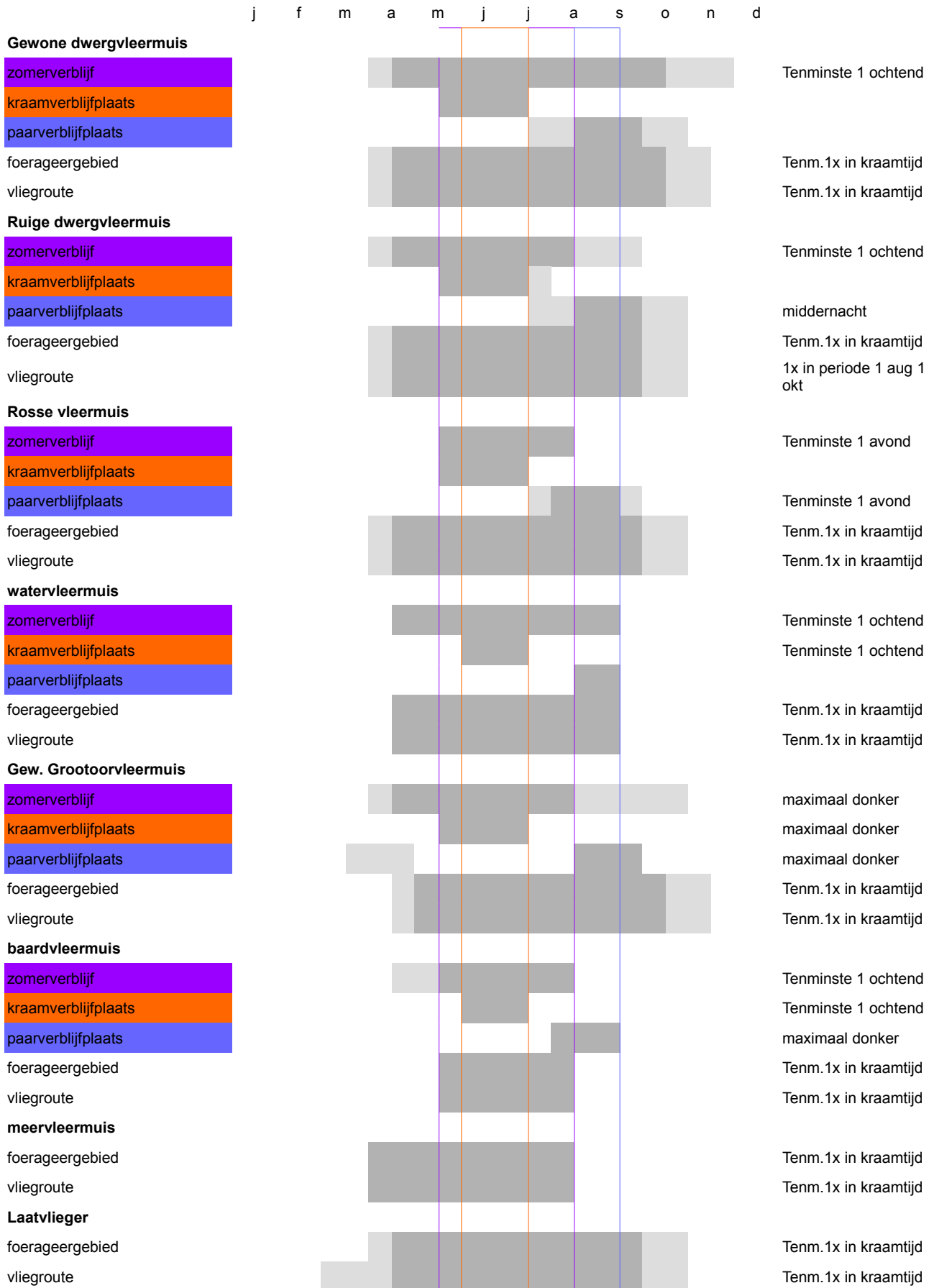
Kleine modderkruiper

Er is op 28 juni met een groot RAVON-steeknet 1,5 uur gevisd in de sloten rondom de percelen.

Specht

Er is op strategische tijden (zonsondergang, zonsopgang) gepost bij de boom met het spechtenhol.

Tabel 2 Functies en soorten waar het onderzoek zich op heeft gericht

2. Onderzoeksgebied

De percelen zijn gelegen aan de Ringdijk te De Kwakel. De percelen liggen ingeklemd tussen de Ringdijk, voetbalvereniging KDO en de woonwijk van de chrysantenlaan.

Afbeelding 1: Ligging van het onderzoeksgebied

2.1 Beschrijving onderzoeksgebied

Dit aanvullend onderzoek richt zich voornamelijk op de sloten tussen en rondom de percelen, de fruitboomgaard en populier met spechtenhol. Een volledige beschrijving van alle elementen en voorgenomen werkzaamheden wordt gegeven in de eerder uitgevoerde ecologische quickscan.

3. Wettelijk kader

Uit de eerder uitgevoerde ecologische quickscan blijkt dat er vanuit de natuurbeschermingswet en EHS geen bezwaren op het plan zijn en mogelijk alleen een conflict met de flora- en faunawet dreigt.

3.1 Flora- en Faunawet

Activiteiten waarbij schade wordt gedaan aan beschermde flora en fauna zijn krachtens de flora- en faunawet verboden tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het “nee, tenzij” principe).

De Flora- en faunawet kent, naast de zorgplicht, een aantal verbodsbepaling welke relevant zijn voor onderhavige toetsing (tabel 3). Dit vervolgonderzoek is er op gericht om te bepalen of er een overtreding plaatsvindt van (een van) de onderstaande verbodsbepalingen.

Tabel 3: verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet (Bron: Heusden, 2008)

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
Artikel 12	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

4. Resultaten

4.1 Vleermuizen

Er zijn tijdens de 4 bezoeken geen in- of uitvliegende vleermuizen waargenomen bij de boom met spechtenhol. Door het gehele onderzoeksgebied zijn her en der overvliegende gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger waargenomen. Deze volgden geen specifieke route en bleven op geen enkele plaats foerageren. Er kan met redelijkheid worden aangenomen dat het onderzoeksgebied geen essentiële vliegroutes, foerageergebieden of verblijven bevat.

4.2 Specht

Tijdens zonsopgang op 19/6/2015 is een uitvliegende grote bonte specht waargenomen. Er kan daardoor aangenomen worden dat het hol in gebruik is. Vanuit de flora- en faunawet worden er 5 categorieën onderscheiden voor de bescherming van vogels. Categorie 1 t/m 4 hebben jaarrond beschermde nesten, omdat deze soorten voor hun voortbestaan afhankelijk zijn van deze specifieke plekken en/of over onvoldoende flexibiliteit beschikken om nieuwe nesten te maken. Categorie 5 betreft soorten die al dan niet jaarlijks terugkeren naar een zelfde plek, maar wel over voldoende flexibiliteit beschikken om een nieuw nest te starten.

De grote bonte specht is een algemene standvogel in Nederland en heeft in de omgeving van het onderzoeksgebied veel alternatieve bomen voor nieuwe hopen tot zijn beschikking. Deze soort valt daarom onder categorie 5. De boom met spechtenhol kan buiten het broedseizoen (1 april – 1 juli) gekapt worden.

4.3 Kleine modderkruiper

Tijdens het veldbezoek op 5/6/2015 zijn de sloten rondom en binnen het onderzoeksgebied onderzocht op vissen. In de sloten is de tiendoornige stekelbaars dominant aanwezig. De kleine modderkruiper is niet waargenomen. Er kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat deze soort hier aanwezig is.

5. Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is de zorgplicht opgenomen. Deze verlangt van de initiatiefnemer van ruimtelijke ontwikkelingen dat deze met respect omgaat met levende natuur. Dit is opgenomen in artikel 2 en luidt als volgt:

'1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Invulling van de term “in redelijkheid” is een eigen verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.

De Flora- en faunawet erkent de intrinsieke waarde van de in het wild levende dieren. Dat betekent dat voor de wet alle dieren van onvervangbare waarde zijn en dat daar niet onzorgvuldig mee mag worden omgegaan. Vanuit deze gedachte is de zorgplicht in artikel 2 van de wet opgenomen. De zorgplicht geldt voor alle soorten, ook voor plantensoorten en de soorten die niet als beschermd zijn aangewezen.'

Er mag van de initiatiefnemer worden verwacht dat de personen verantwoordelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden op de percelen op de hoogte zijn of worden gebracht van de zorgplicht.

Indien er twijfel bestaat over het al dan niet naleven van de zorgplicht tijdens de werkzaamheden op de percelen dient er contact opgenomen te worden met een erkend ecoloog.

Conclusies & Aanbevelingen

- Het onderzoeksgebied is onderzocht op functies (vliegroute, foerageergebied, verblijven) voor vleermuizen, kleine modderkruiper en specht.
- Het kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat het onderzoeksgebied essentiële functies of verblijfplaatsen biedt aan vleermuizen of kleine modderkruiper
- Tijdens zonsopgang van 19/6/2015 is een uitvliegende grote bonte specht waargenomen, waardoor kan worden aangenomen dat het spechtenhol in gebruik is
- Om overtreding van de flora- en faunawet te voorkomen wordt aanbevolen de bomen buiten het broedseizoen (1 april – 1 juli) te kappen.

Literatuur

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard gewone dwergvleermuis. Versie 2.0

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard kleine modderkruiper. Versie 2.0

Van Heusden W.R.M. en Vreugdenhil S.J. (2008). Handreiking Flora- en faunawet, versie 1.1. Dienst Landelijk Gebied.

Kranenbarg J., Struijk R.P.J.H., Schiphouwer M., Bergsma J., Diddersen K. en Herder J.H. (2015) *De vissen van Zuid-Holland*. Stichting RAVON, Nijmegen en Bureau Waardenburg, Culemborg.